

Bom haj Bóh!

Ciklo 10.
5. měrza.

Létník 9.
1899.

Serbiske njeđželske Ľopjenka.

Wudawaju ſo kóždu ſobotu w Šsmolerjez knihicžiſhcerňi w Budyschinje a ſu tam doſtacž ſa ſchtrvortlētmu pſchedpłatu 40 up.

Njeđžela Ocili.
Luk. 22, 61. 62.

"Tón Knjeg ſo wobrocži a pohlada na Pětra. A Pětr ſo dopomni teho Knjesa ſłowa, jako wón k njemu běſche prajil: Prjedy dýžli kapon ſaspěwa, budžesč mje tsi króč ſapręć. A Pětr plakasche žalošnje duzy won."

To je tón ſamý khroblý Pětr, kij bě hishcze mało ržařa předn hotowý byl, s tým Knjesom do jaſtva a do ſmijereče czahnyč. Nak ſlaby je won nětk! Kajke je won napominaze ſnamjo, ſo wſho ſahorjenje ſa teho Knjesa, wſho khroble wuſnacze jeho mjenia w měrnym czaszu czlowíſku wutrobu pſched ſaprěwanjom ujewobarnuje, hdyz jej ſamý strach hroſy. Tsi króč je won ſaprěl — duž kapon ſaspěwa. Hacž jow je tón Knjeg ſwojemu wucžomníkej po jeho pucžu khodzieč dal. Nětk, hdyz je ſo jeho wěſchezenje dopjeliſlo, hdyz móže Pětr ujenapominaný ſo ſhubieč, dha ſo Jeſuſ wobrocžiſhci pohlada na Pětra. Jenož pohladanje! Alle ſchto w nim leži! Najmožniſche předowanje njeby wucžomnika tak jara trjechilo, kaž tole jene pohladnjenje ſbóžnikowej wocžow. To bě napominanje: Hdžeha ſu nětk twoje pſchedewſacža, o Schimano? Hdžeha je twoja ſkalota wéra a twoja luboſcž hacž do ſmijereče? To bě ſrudne ſkorženje: ſzym to wo tebje ſaſlužil, kij ſym eže tak ſwěru ſwärnoval, twoju duschu ſe wſchej pſchecželiwoſežu ſwojeho žiweho ſłowa wokſchewil, ſo njechaſch wjazy wo miye rodzieč? To bě proſtwa: Wróčz

ſo, wróčz ſo, kij ſy ſo ſablidžil! Ty mje wjazy ujeſnaſech, ale ja eže hishcze ſnaju a eže hishcze pytam a ſym hishcze twój miſcht, byrnjež ty ujechal moj wucžomnik wjazy byč. Lubowaní! ſnanu je nekotryžkuliž mjes nami, kij je móz czlowíſkeho wocžka hido na ſebi ſhonil, kotremuž ſnanu poroka połny pohlad czlowjeka, wot njeho ujewinowacze ſkſchiwdženeho do duschę pali, kotremuž poſledni pohlad nanoweho wocžka napominazh pſched duschu ſteji, kij je ſo pſched praschazym pohladom džecžazeje ujewinoſeže hido ſačetwjeniſ. Wjazy hacž wſho to je tole ſbóžnikowe poſladanje ſa panjeneho wucžomnika bylo.

Ujeje ſbóžnik hido tak na tebje poſladal? O, hdyz ſy ſrjedž ſwojeho ſemiskeho žiwenja ſapominiſchi na wěčnoſež a huadne kubla tola ras poſnał, ſo je wſho ſemiske luth dym a kurjala, ſchtož njemože twoju duschu na ſhycieč, a ſpokoječ, ujeſhy tehdh widział, ſo ſbóžnikowe wocžko na tebje hladasche, ſo eže pytaſche a ſwärnowaſche? Albo hdyz je ſrjedž twojeho hrěſchenja a pſcheſlapjenja na tebje žadanje pſchischlo po tym czasu, hdžez hishcze we wérje do ſbóžnika ſpokoju a ſbóžowny běſche, ujeſhy tehdh poſnał, ſo ſbóžnikowe wocžko eže trjechi a stareho Pětra w tebi pytaſche? Alle hdyz ſo w hubjenoseži a pod kſchizom tuteho khudeho žiwenja twojej duschu ſtyskaſche po troscheče wérneho a wěčneho ſboža, hdyz ſy pſchi ſaniczenym ſemiskim ſbožu a pſchi ſmijertnych ložach ſwětui ſnicžomnoſež a ſachodnoſež ſacžu, ujeſhy tehdh widział, kaž ſbóžnikowe wocžko, troschtaſjowe wocžko, na tebi wotpočzowasche, ſo by tebje wěſteho czinilo: ja ſym ſwěrny a wostanu pſchi tebi,

býrnjež ſo wſcho ſemſke ſlamoſo. Ach, hdyž jo prawje wopomniny, zyly ſwiaty poſtny čaſ ſuje ničo hač nam pſchiwobroczene wumóžnikowe wobliczo. Wón je ſo wobroczil a hlaſa na naſ. Wón ſo naſ praſcha: To ſym ſa tebe činił; ſchto činiſh ty ſa miſe?

So by tola to naſ trjechilo kaž ſwj. Pětra. Wón ſo na knjegowé ſlovo dopomni. Nětko ſtupi ſaſo pſched jeho duſchu knjegowa zyła pſcheczelniwoſež a luboſež. Wón do ſo džesche a prajesche ſebi, tak bě wón njedžakowny, njewerjazh a njeſhwerny był. So býchmy to tež ſacžuli! Hdy by tónle ſwiaty poſtny čaſ naſ móznie na to do- pomnil, ſo ſym ſe ſwojimi hréchami Jeſuſowu wutrobu ſranili a ſrudžili ſe wſchém ſaprěwanjom jeho ſlowa. To je, ſchtož chze wóczko naſchego knjega, hdyž na naſ hlaſa, dokonječ.

A Pětr džesche won a plákaſche žaloſnje. Býchmy wjele wo týchle ſylſach prajicž móhli. Kryepki ſu kaž wone parle, kotrež ſo blyſcheža na krónje pſchewinjerow, dróžche dyžli wſchě ſemſke parle. Pſches nje je ſo ſwj. Pětr halle k temu jaſoſtolej wudokonjał, kotrehož chzysche Jeſuſ jeho ſežinicž. Hladaj, ſo bých ſmjeſe wſchěmi twejimi ſylſami, kotrež ſy th hido plákaž dyrbjal, tež poſutne ſylſy Pětro- weje wutroby byle. Sſnano budžech ſo wjele druhich ſylſow dla haňbowacž, hdyž ſy horkach; ſo ſy te plákał, cže wěčnje ſwjeſzeli. Hamjení.

Jeſuſ Chrystus pſched ſudom.

(Poſtracžowanje.)

Tutón druh džel njeje ſo podal, kaž prěni, pſched jenotliwym člowjekom: pižmawueženi a starschi, to je wýzoka rada, ſ wueženych a hewač ſnamjenithy mužow wobſtejaza, ſedžachu pódla wýſch- ſchego měſchnika. A njemějeſche prěni džel žaneho wuspěcha, dha běchu njepſchezeljo ſ druhim dželom wulzyſhniſe ſpokojeni. Š wo- předka drje tež tu do předka njepſchindžechu.

Mójsaſkowý ſakón je poſtajil, ſo ſo nježmě nichto do ſmjercze ſaſudžicž, khiba ſo je wobſkorženje pſches dweju ſwědkow do- pokafane. Drje ſtaſaſche ſo wſcho ſ wulkim pſchelhwatanjom, pódla teho běſche nětko rano wokoło druheje abo tſeczeje hodžiny, a tola běſche wulku črjodu luda ſem ſwedli, kotsiž wjedžachu mnoho wo Jeſuſu poſviedacž, na čož běſche po Mójsaſkowym ſakonju ſmjercz poſtajena. Tola wýzoka rada njemějeſche ſa pſchihódne, ſo by mohla na to ſwoje ſaſudženje ſaſožicž a ſ tym ludowe ſwědomije ſpokojicž. Zenož jenické tuthych wſchelakorych ſwědženjow ſo nam w ſeženjach poſveda.

Sčenik Markus piža 14, 58: „Ta chzu tón templ, kotrež je ſrukomaſ ſežinjeny, roſlamacz a w tſjoch dnjach druh natwaricž, tiž njeje ſrukomaſ ſežinjeny.“ Želi ſo ſ najmjeſcha dwaj ſwědkaj pſchesjene tak woprajischtaj, dha běſche tele wobſkorženje ſtraschnie doſcž. Potom běſche lohko ſ teho wu- ložicž, ſo je wón templ hanil, a ſ tym ſakón, kotrež běſche ſlužbu Božeho wopora poſtajil, haj, ſameho Boha.

Wě ſo, ſo je nam jažne, ſo ſlowa jaſo tajke ſ Jeſuſoweho erta wýzky njeſku. To by jeho mudroſci napſchecžiwo ſtało, ſo by wón prajil, ſo chze wón templ roſlamacz. Zyłe njemóžne pak je, ſo by wón prajil, ſo chze wón templ ſ kamjenjow, jenož niz ſ člowiſkim ſukomaſ ſežinjeny, ſa tſi dny natwaricž.

Jeſuſ je ſlово rěčał, kotrež běſche po něčim temule ſlouwu podobne. Běſche nětko runje dwě ſeče. Tehdy běſche Jeſuſ prěni ras wifowarjow ſ temploweho pſcheddwora wuhonił, hdyž ſebi učkotſi ſidža wot njeho žadachu, ſo by wón ſwoje prawo k temu pſches někajke ſnamjo, pſches džiwi, dopokafal. Na to wotmolwi Jeſuſ (ſčenje ſwj. Jana 2, 19): „Roſwalcz e tón templ, a w tſjoch dnjach chzu ja jón ſaſo ſtajicž.“ Samyſl Jeſuſowych ſlownow pak běſche ta byla: Želi wý poſtracžujecže, mi na ſapocžone waſchnje dale napſchecžiwo ſtupicž, dha budže kónz tón, ſo wý templ mojeho čela roſwalicže, a ja ſa tſi dny tónle Boži dom a Boži wobydlenje ſaſo ſtaju.

Wobſkoržerjo wobkhovachu ſlowa wo roſvalenju templu a wo ſtajenju, k temu tež w tſjoch dnjach, ale templ jeho čela

pſheměnjaču do temple ſ kamjenjow, a město teho, ſo dyrbjachu ſidža templ roſwalicž, dha běſche nětko na dobo Jeſuſ tón, kotrež je chzyl templ roſwalicž; pſches to ſhubi pak čaſh wot tſjoch dnjow wſchón roſum. Kaf daloko je ſo tajke ſměnjenje ſo wot- poſledom abo bjes wotpohlada ſtało, to my njeſnajemy. Tola njech je tak abo hinač, we woběmaj padomaj je ſroſumliwe, ſo by tute ſměnjenje, hdyž by ſo wýzoka rada dale ſ tym naſhadžovala, ſ jeneho erta tak, ſ druhoho hinač wýzky. Tak běſche njemóžno, ſo by mohla wýzoka rada na tajke wſchelakore wuprajenja ſwoje ſaſudženje ſaſožicž. Jeſuſ pak k temu mjeležesche. Jeſo mjeleženje běſche dopofas ſa to, ſo nježju tajke wobſkorženja ani ſloučka napſchecžiwenja hódne.

Kaiphaž to derje roſumjesche, a teho dla běſche wſchón roſ- horjem. Wón poſtanje ſe ſwojeho ſtoła, wón wuſtupi do poſ- kola, do kotrehož běchu ſtoły radnych knjegich ſestajane, a ſawoła na ſputaneho, wuwjasaneho člowjeka, kotrež je bjes dwěla wo- ſtriedž poſkola ſtejal, praſchenje: „Njeſotmolwiſh ty na te wěžy, kotrež wonaj pſchecžiwo tebi ſwědcžitaj?“ (Sčenje ſwj. Mat. 26, 62 atd.) Jeſuſ mjeleži tež nětko.

(Poſtracžowanje.)

Maſeczi.

Wobraſki po starých Poſnańſkých ſaviskach.

(Poſtracžowanje.)

4.

Wječor ſamžneho dnja je ſo naſhiliš, kotrež je ſebi dyrbjal hroſny podawt wobhladač. Sſlonečko roſhladowaſche ſo do thoſanja hiſheža w hrodze ſa zyrfvinym patronom. Jeſo mjeſ- wožo běſche dženža mjenje čerwjenje hač hewač. Poſkmurjeny hladawſchi do ſemje, njekedžbowasche na ſlužobníkow, kotsiž ſe iſtvy a do iſtvy ſhwataču. Wonka čaſaſche kaplanez knjeg. Trójzy dyrbjachu ſlužobnízy jeho wosjewicž, doniž hnadny knjeg ſamolwjenje njedorosumi a pſchikafa, ſo by čaſaſy pſchikaf.

„Hlejež, hotuju ſo na puež. Hiſheža dženža dojedu na druhé ſublo, dwě hodžinje dale, do ſtrvíſcheho powětra. Šchtó a ſchto je tež wina, ſo je ſo mór k nam dobył, ja nježmě ſwojich tutej hroſnej khorosći woprowač. Moje myſzle du na to, ſo ſebi fararjez knjega ſobu woſmu, ſo by we ſlych čaſaſach myſz mój dom a moju czeledež ſ Božim ſlouwom ſaſtaral. Božie ſlouwo njemóžu w netežiſhich čaſaſach parowacž. Starý dostojuń knjeg je proſył, ſo ſmél w měſce wostacž —“

Kaplanez knjeg ſdychny hľuboko, ſo hrodoſki hnadny knjeg na woſomik rěčecž ſaſta. —

„Waschim darami wſchu čeſcž, knjeg kaplano, dha ſym tola ſa fararjez knjegom bóle ſnat. Teſo dla ſym porucžil, ſo ma wón ſo my ſobu pſchijúcž. Wam pak porucžu, ſo hiſheža měſto- duchownje ſaſtarali, a porucžu wam ſ dobo tež wſchě dothodny ſ jenickim pſchecžom, ſo chzyl Bóh po ſwojej hnadnej woli čaſh ſtrachoth ſkrótſhiciž a waschhu wutrobu ſylnicž a ſkroblicž.“

Tajke pſchecže běſche ſa kaplanez knjega woprawdze jara trébne. Hacž runjež běſche jemu hnadny knjeg wſchě dothodny po- rucžil, dha běſche kaplanez knjeg tola zyłe woblednył. Wón ſpýta jakocžiwe wotmolwicž. Ma dobo ſo jeho hľób ſkrobli. Hdyž tež njebeſche žane krute ſtejnischéž nadeschol, dha běſche tola durje wuhladač, pſches kotrež by mohli ſkónčnje wuczeſkycž.

„Hnadny knjeg ſnaje, ſo chze ſo woſhada do dweju dželov ſchęćepicž, jeli ſo ſo mór dženž a bóle roſchérjuje: prěni džel chze hnadnemu knjegſtu ſlédowacž, druh chze ſo na druhim Warečinym brjosiſ ſaſyndlicž w stanach, a chze tam bydlicž, kaž něhdhy Izraelſke džecži w ſelemych hětach w puſčinje. Tuthych nježmě wutroba ſchęćejanskeho předarja bjes Božeho ſlouwa a ſakmenta wo- ſtajicž. —“

„A ſchto ſ tymi, kotsiž dyrbjal tu w měſce wostacž?“ ſarečza hnadny knjeg.

„Tež cži móhli ſaſtarani byz, jeli mohli ſo hnadny knjeg roſhudžicž, ſo by kandidatu wot wčerawſcheho ſa peſtilenziariuža pomjenoval. Hdyž wón tež njeſamóže ſ wýſhnoſcžu wobkhadžecž, tak kaž ſo ſlužha, dha by był mór tola najlepſha ſchula ſa njeho, ſo by ponížnoſcž naſuknył, pódla teho tež pruſhowanſki ſamjen ſa njeho, hacž je wón woprawdze tak paſtarſzy ſmyžleny, kaž je to wčera ſ wulkim hľozom w zyrfwi wuwoſal. Šchtó pak wúzvjeczenje naſtupa, dha móže ſo to w padach myſz tež pſches naſchego knjega fararja ſtač!“

Kaplanez knjes setrē ſebi pót. Wón běſche derje pytnyl, kaf běſche ſo hnadny knjes požmějſtakl pſchi ſlowach wo paſthřskim ſmyklenju. Kaj ſynk i njebjeſ klinczeſche jemu, hdyž hnadny knjes prosto wotmolwi: Consentio, poruežeze wſcho, ſchtož je trěbne, jeli jo mjenujzny knjes kandidat — — chze!"

Kaplanez knjes dobeža k radnizy. Woſyek a na nim ſwizna kchnežka ſtejeſche pſched njeſ.

Kaf derje, ſo njeje tuton ſpěſhny cžlowjek hiſcheze wotjel.

Kandidat ſaſkyſcha proſtwu. Sa ſchtyriadwazhegi hodžin dyrbjeſche bycz wužwyczem, jemu dyrbjeſche ſo wſchě duchowne ſastaranje města ſa cžaſ móra poruežic̄. Wſcho to powjetſchi jeho fedžbliwoſez. Skónčjuje ſaplaka.

"Ach", ſawola kaplanez knjes, "wy plakac̄e, wy ſo bojeſe!"

"Ja, a ſo bojeſe? Mje ſchfituje Boža wſchehomózna ruka. Moje ſyly ſu ſyly džakownoſeſe. Mój knjes je moje proſtwu wužlyſchal, wón njeje njeje bjes ſastojñſta wostají, wón nje wostaji tych, kotsiž w měſce ſamolutsy wostanu bjes paſthra! Boh budž ſa to khwaleuy!"

S wulki mi ſročzeli ſhwataſche kaplan po hažach, do fotryhž hižo wjeczorne ſměrki padachu. Pukotaſche jemu wutroba, dokelž mjeſeſche kóždeho cžlowjeka ſa khoreho na móre, fotremuž maſch i pucža hic̄? Abo pukotaſche jemu wutroba, dokelž běſche wejerawsche ſezenje jeho a tamneho zuſbnika njeļuboſnje pſchi runalo?

Na druhe ranje běſche ſo džel wožady ſhromadžil, dokelž mjeſeſche ſo nowy duchowny wužwyczieſ. Wſcho ſta ſo po mōžnoſeſi i krótki. W nozy běchu něhdze tſizečo na móre ſthorili. Pſched zyrlivu ſtejachu tſi woſy. S jenym chzysche hnadny knjes po wužwyczenju wotjec̄, druhi jědzeſche ſa nim i knjefom fararjom, a i tſecžim jědzeſche na napscheziwu ſtronu kaplanez knjes i knjefom zyrlivinskimi pſchedſtejcerjom, fotryž mjeſeſche ſhwate wołtarne ſudobja a zyrlivnu poſkladniſu w želesnym ſac̄hezu pſched ſobu ſtejo, kaž ſo ſdaſche, w nadžiji, ſo je tak wukhowanu pſched mórom. Młody wužwyczeny duchowny ſac̄ahný wjeſolý jako nauženja do proſdneho wobydlenja kaplanez knjeſa. Prěnje knihi, fotryž wón ſebi i knihovniſe wja, běſche Lutherowe wotſchewjaze piſmo: "Hac̄ móže a dyrbí cžlowjek pſched mórom cžekac̄". Tónle wot Boha wužwoleny cžlowjek, fotryž běſche we Wormſu pſched kejzorom a knjeſtviom ſtejal, běſche trózny na ſwojim měſtne pſched hroſnym cžornym mórom wužčeſpil jako rjeſ, jako wichitzy cžekachu!

(Skónčjenje pſchichodnje.)

Saſtuš do poſtneho cžaſha!

Sso hotujmy dha horje ſtupic̄
Na woporniſchę Golgatha,
Tam chzemy ſeſuža jaſ' widžic̄
Kaf woprowac̄ ſo ſa naſ da.

To najlubſche budž uam na ſwěcji
Tón cžichi, ſwiaty poſtny cžaſ,.
K njem' hotujmy ſo Bože džec̄i,
Tón wopomieſ ſej ſi nowa jaſ.

Njech ſly ſwět naſ ſa blosnow džerji,
Hdyž naſch pucž ſažo k kſchijez dže.
Tón pſcherzo nam najblíže leži,
Njech ſly ſwět w ſwojich lóſchtach dže.

Sso chzemy poſežic̄, modlic̄, ſpěvac̄
A ſkyſchec̄, kaf wón ſa naſ mrje,
A jeho mjenio poſběhowac̄
Tak dolho hac̄ ſmý na ſwěcze.

A hdyž my junu i teho ſwěta
Pſches Chrysta ranu cžehnemj,
Nam wotewri ſo Boža heta,
Tam i ſeſužom nnts pónđemj.

E. Š.

Džec̄i w pohanſtwje.

Zene ranje pſchiūdže k misionarej we poſdniſchej Afrizi je dyn tam rodženy a prascheſche ſo jeho, hac̄ je žanu mlodu kóžku ſhubil. „Ně“, džesche misionar, „ſchto pak tebie k temu nauabi?“ „Nam je ſo ſejdaſo“, džesche aſritanar, „jako blychný w ležu mjačzenje ſkyſcheli.“ Bory pſchiūdže druhi, a tež ſažo tſecži i tym ſamym praſchenjom. Dokelž ſo to misionarej džiwno

ſdasche, poda ſo wón ſe ſwojej mandželskej do wopisaneho leža, a pſtasche to město wužlědžic̄, hdyž rěſhеzenje ſem pſchiūdže, ale podarmo; po krótkim požluchaniu bě jemu jako by hlyb se ſemje pſchiūdži. A k temu bě tež tak. Wón namiſka městno, hdyž běſche ſlabe rěſhеzenje ſkyſchec̄, kotrež ſo mjačzenju mlodeje kóžki runaſche. Dokelž pak žaneho ſopacža ſobu njeſeſche, wotmjeta pěſt i rukomaj prječ, a pſchiūdže na ſamjen, pod fotrymž žana kóžka, ale khude male džec̄atko ležesche. A ſchtó bě je tam ſahrjebal? — Žeho ſamžna mac̄, kotrež džec̄o ſnjeſeſe njeſeſche, bě težamo tajkej ſrudnej ſmicerzi wotžudžila. Ženu zyli nōz bě to džec̄o ſpody ſamjenja ležalo a bě pſches Bože džiwné wjedzenje a ſdžerzenje hac̄ do ranja pſchi ſi wjewjenju wostało. Boh bě jeho wołanie ſkyſchala, wón bě to ſame aſritanarjam ſkyſchec̄ dal, wón bě ſwojeho wotročka k jeho ſdžerzenju a k ſežiwenju ſem pöblal. Misionar wſa to džec̄o a poſloži je do rukow ſwojej mandželskej, kotrež je wotčahy. Te wot žaložneje ſmicerze wumozene džec̄o roſeſeſche a bu i njeho luboſna, mudra holčka, kotrež ſo ſwojimaj dobroczelomaj džakowna wopofaſasche. Misionar Moſſot je ju poſdžiſho w Londonje ſobu měl.

Wſchelake i bliſka a i daloka.

— Pruhowanje na ſeminaru w Budyschinje ſa kandidatow wužeſtwa je ſkonečne. Mjes nimi, kotsiž ſu je derje wobſtali, ſtaſ tež dwaj Sſerbaj, fotraž jutry do ſaſtojnſta ſaſtupitaj. Duž dha ſo tola ſažo dwě ſerbſtej měſtne wobžadžitej. Maſlo wſchak je, w džiwanju na wjele wuprōdnených měſtow a wulku niſu, kotrež many na ſerbſtich wučerjach, je to kaž wodowa kapka na ſehliwym ſamjen. Naſch Budyski ſeminar, fotryž je tola w ſwojim cžaſu k temu ſaſozeny, ſo ma woževje naſche ſerbſke ſchule i wučerjemi ſaſtararač, tule ſwoju pſchižluſchnoſeſe na ſane waſchneje njeđopjelnije a hdyž wjazh ſerbſtich wučerjow njeđoſtanjem, budže nuſa ſeſto a wjehcha. Pſchetož na polépſchenje w nastupanju naſchich ſerbſtich wučerjow ani nadžija njeje. Pſchi ſeſtichim pſchijimazym pruhowanju jich tež jenož mała licžba do ſeminara ſaſtupi. Wé ſo je ſo tež wjele ſerbſtich wučerjow do měſtow podaſo, dokelž maja tam lepſche dohody, ale tale licžba je tola mała w džiwanju na poſchitkovne wobſtejnnoſeſe, dokelž ſo licžba wuwcžených wučerjow ani i daloka ſeſtnej potřeboſeſi njeruna.

— Swjeſzelaze je ſkyſchec̄, ſo ſtej ſo tak derje konſervativne towarſtvo kaž tež wubjerk ſwiaſka ratarjow ſa to roſhudžilej, ſo ma ſo ſa nowowolbu naſcheho ſerbſkeho ſejmiskeho ſapóžlanza ſa ſamjeniſko-Rakečzanſki wotkjeſ ſuſe ſoklu-Ahróſcžižanſkeho wuſtupowac̄. Nadežiomije tež pſchiwizowarjo wobeju towarſtrow ſwoju pſchižluſchnoſeſe pſchi wólbiſ ſamej dopjelnja, ſo naſch naſhoniſ ſapóžlanz, fotryž je ſwój wotkjeſ po ſwojim bohatym naſhoniſenju najlepje ſaſtupowal, ſažo do noweho ſejma ſaſtupi.

— Wulke ſwjeſzeleneje je wukhowanje lódze „Bulgaria“, kotrež i Hamburga do Ameriki jěſdzi, po zylym kraju ſbudižilo. Wſchudžom měſachu hižo ſa to, ſo je lódž ſhubjena. Alle kapitan kaž tež wſchitzu ſaſtojnizu na lódži ſu ſo woprawdze wulzy ſmužitej wopofaſali w cžekim běženju i njeměrny morjom a ſu tu lódž a wichtikich, kiz běchu na njej, wukhowali. Khežor je ſmužiteho kapitana i wulkej cžejci wužnamjeniſ, jemu wýzovi rjad ſpožčiwiſchi a tež w khežorſtowym ſejmje je ſo ſjawnje na ſmužite ſadžerzenja mužtwa mjenowaneje lódze ſpominalo. Tole podeňdenje je dobre dopokaſmo ſa hódnosc̄ naſchich němſtich lódžnikow.

— We wulkih měſtach ſathadžuje pſchi tym nětežiſhim njeboſtajnym wjedrje influenza a woževje i Draždžan pſzaja, ſo je jich jara wjele ludži na nju ſthorilo. W Draždžanach je ſo Bohu žel pódla njeje druhi wobčezny hóſeſ ſaſydlil — egyptowska wočowa khorosč. Wjele ſchulſtich džec̄i, woževje hóſeſ na nju cžerjpja. Hdyž wſchak ta khorosč i wjehcha ſtrach ſa widženje njeſchinjeſe, tola najwjeſtchi ſtrach w tym leži, ſo je khorosč jara natykaza a ſo ſo kheſtje roſſchéri. Toła wočowa khorosč je hižo wopjet w Draždžanach wuſtupowala; w ſaſtzenym ſeſtotoſetu běſche wona hiſchče w Europje njeſnata a je hakle w ſeſte 1801 pſches franzowſtich wojakow i Egyptowskeje ſo wročazych do naſcheje Europy ſo pſchenjeſbla.

— Na khežorſtowym ſejmje, fotryž ma nimale kóždy džen ſjawnne poſedženje, je ſo i nowa ſběhnjenje ſakonja pſchecžiwo ſejuitam, w ſwojim cžaſu wudateho, wobſamklo. Nětko wot teho wotroſjuje, hac̄ ſwiaſkowa rada temule wobſamkjenju pſchiwizuje. Ŝewak pſchi ſtarym wostanje. Naſkerje tež wona to cžini, pſchetož pſchihiſhovaniſe temule ſběhnjenju by i wěſtoſeſu wulke pohóřſcho-

wanje w evangelskich stronach sbudżilo a sa mér mjes evangelskimi a katholskimi poddanami by jenož s wujitkom bylo, hdz by wostalo, kajez je bylo. Dale je zo wobzamko, wóslu pschelupza Förstera w 2. satkem wokrjezu, ke kotrejuž tež wjeli herbskich wjow bluſcha, hacž na dalsche njepschipósnaež a najprjedy zo sa wérnosci podatich protestow napraschowacž dacž. Sozialdemokratojo žu wé zo wsche mózne kleski wupytali, so bych u zo teho wokrjeza mozowali, w kotrejž žu s malej mjeñschinu podleželi. Nädzija pak pschezo hischeze je, zo wólba placzivoscž wobkhowa. Hdž zo wérnosci protestow dopokasacž njehodži. To by wescze derje bylo, zo njeby njemér wólbneje agitazije sažo do nascheje wokolnoſce a tež do naschich herbskich wobzadow zo pschinježl.

Póstny poſtrow.

Hlóž: Ta dusza Chrysta wužwicež mje.

Budž poſtrowjeny Jeſužo,
Mój kralo a mój ſbóžniko,
Kíž moje hréchi njebesche
A ja mnje bołoscz čerpujeſche.

Ta poſtrowju cže želniwje,
So žym ja husto ſrudžil cže,
Ssy pak mi ſwerny ſawostał,
Wje pschezo horzo lubował.

Ta poſtrowju cže s wutrobu,
A cžinju wérnu pokutu.
Mi poſhila zo do procha
Ta dusza połna ſudzenja.

Wjmi jako poſtrow teho dla
Nëtk moju maru roſkacža.
Sso k twojim noham poſlakmu,
Te ſe žylsam pſchikryju.

Budž poſtrowjeny w luboſci,
O jehnjo Boże, w ſtyſkoſci.
Kaž derje je mi pod kſchizom
Hdž ſjednanuž žym s Jeſužom.

Nëtk ſtroſchtowanuſtrowju cže,
Mój luby Jeſu, wutrobiſte.
Mój wujednarjo, pſchecželo,
Wſchak dokonja ty ſa mnje wſcho.

Mój poſtrow, moje ſpěwanje
W tym cžazu klineži kſudobnje.
Tam horſach w węcznej kraſnoſci
Tebi ſpěwam kſerluſch rjeñſhi.

Hdž Jeſu, žym pſchi tebi ja,
Budž mój ert połny kſwalenja,
Ja tebi k cžesči ſawyskam,
Po nowym waſchnju jaſpěwam.

hdž dyrbisich dobre ménjenje, kotrež wo člowieku mjeſche, naſad wſacž, tón je prawje prajil. Tola ja bôle, hacž hewak hdz wérju, ſo je jedyn dobyr poczink a ſo móže wón ſamón naž hižo na ſwécze wobſbožicž. — Ta dženža žlowo čitach, kotrež zo mi ſpodobaſche, dokelž je wérne: čerpujenje a hnbjenſtwo ſtej Bože žohnowanje, hdž ſtej pschetrateli. Tež ja kſredža w mojim hubjenſtwoje praju: kaž wjeli bliže žym ja pſchi Bozy; kaž wjeli węſciſche žu zo moje ſacžuwanja a pschezwédczenja wo njekmjerſnoſci člowiskeje duschę ſcžiniſte. Miz bjes žylſow, runje kaž ſicž, člowieku ſrali. — Ach pſchi wſchitkim pschewróezenju a ſaſchmijatanju jenož wokomik pschemýžlenje: a wſchitko w ſwécze ma ſažo ſwoje wot Boha pſchipokajane miesto, kotrež Bože radzenje poſtaji. Woko poſběhnjach, ſdychnjenja k njebu poſklane, a modlitwa wo nowu ſylnoſci, tak węſeze dže, pſchetož Bóh tych njewopuſcheži, kotsiž jeho lubuja a zo k njemu dowérja. — Ach hdz by člowieku tola miſtačko mél, hdž by týchenej duschi zyle derje bylo; hdž by někotre žedzenje dopjelniſene a tak někotra ſylſa ſetrjena byla. Tak žym ja husto ſdychowala. Ale tuteho miſtačka ja nihdze njenaſmakam. Tola moje ſdychnjenja zo ſtönežnie jako ſwiaty myſle k Bohu poſběhuja a ja budu pſches ſwoju wérnu poſylnjenja.

Tute žlowa poſkaza, kajke dowérjenje k Bohu w najczeszniczych lětach bramborskeho kralstwa mjeſche a kajka pobožna, po nižna a wérjaſa běſhe wutroba maczerje naſchego přenjeho němiskeho khežora, wutroba kraloweje Luisy!

H.

Mauheimſke žorlo.

W lěcze 1846 běſhe w Mauheimje w Hessenſkej wulke hibanje mjes ludom. Tam ſa ſtrowotnym žorłom ryjachu. S wulkej proužu a ſ nałożenjom wjeli pjenjes běchu tak daloko pſchischli, ſo bě mózny želeſny njebosz do ſemje nutſ puschczeny. Zyle wescze ſo nadzjachu, k žorłu pſchitacž, jaſo zo na jene dobo želeſny njebosz roſlama. Nëtk ludžo na tym ſadwelowachu, ſo žorło namakachu a wſchitko ležo wostajichu, ſrudni dla ſhubjeneje probžy. Někotre měſazh poſdžiſho ſo pak njejabzy pod ſemju ſropot ſvěze. Strowotne žorło pak ſe ſemje wupražny, tamy mózny njebosz wucžiſny a wjeli, wjeli metrow wužoko ſykaſche. ſylna wodowa čura ſo potom ſ měrom dale a dale dele damaſche a wot teho čaža žu týžazý člowiekow ſ njeje ſtrowoſci a poſylnjenjo čela čerpaſe.

Temule žorłu ſo wjeli wutrobow w kſchecžianſtwje runaja. Njech je tež w běhu lět hréch ſ twierdej ſamjeñtnej pjerſchę ſo poſypaný. Njech wſchitke prözowanja, tajku duschi wožiwicž, ſo podarmo bycz ſdadža, wſchitke napominanja njepomhaju, wſchě modlitwy podarmo ſo ſdadža, njech wſchitko ſo ſlamia kaž tam pola teho žorla žylny njebosz, husto čiſeze njejabzy čaž pſcheměnjenja pſchitidze. Bóh tón ſnies w duschi woživi. Živjenje ſ Boha ſo mózny pſchelama. Duscha je ſe wſchěch předawſchich ſwiaſtow wumóžena. Prěnje dny mózny žolmjaſeho ſnitskowneho hibanja nimu du. Johnowanje pak wostanje kaž pola tamneho žorla. Nëtk wo duschi ſbóžnikowe žlowo placzí: „Schtož wéri do mije ſ teho života rěki živeje wody poſehnu.

E. H.

S dženika pruskeje kraloweje Luisy.

We wobſedzeñſtwje Kumberlandſkeho wójwody je zo dženik, (to žu knížki, do kotrejž ſo kóždy džen to, ſchtož je zo naſhoniło, ſapische) namakal, w kotrejž je pobožna pruska kralowa Luisa ſebi wſchelake kóždy džen napišala, ſchtož je jej bliſko ſchlo a jejnu wutrobu hnuſo. Prěnje ſopjeno tutych knížkow ſ napišmom: „Njebeſke dopominanja” nam wopon ſ injenom „Luisa” poſkaſuje, wjſche kotrehož je ſlěborna króna a wokolopíſmo: „prawo, wéra, luboſci,” kotrež heſlo kralowa tak jara lubowasche. Po někotrych pröſdnych ſopjenach jena ſtrona ſe ſlowami ſčezhuje: „Kaž je tón knížes chžyl, tak ſo ſtało je: kaž budže tón knížes chžez, tak ſo dale ſtawa;” a na to druhe ſopjeno ſ hróncžkom: „Alle Schtož je kruhy we ſwojej wutrobie, ſebi ſwét twori.” Potom ſapišanja ſ lětom 1803, 1807, 1809 ſlěduja, ſ kotrejž njech je ſlědowaze ſdželene: Člowieku je žiwý wot dopominjenjow; ſchtož ma ſo jenož na dobre dopomincž, nihdž zyle njeſbožowiy bycz njemóže. — ſswoje ſbožo dyrbisich ſlojicž, ſ lenjej ruku je nihdž njebjerjesch. — Troſcht pobožneho člowieka je, ſo Bóh jeho njemóže nihdž zyle wopuſtacž; hdž tež pomoz hnydom njepſchindze, wescze tola pſchitidze. — Schtož je prajil, ſo njeje niežo žałostniſche, hacž

hdžesich je wjeli ſwobody, je wjeli mylenja a tola wěſty je wuſki puež.

* * *
Sapocžní tak, kaž chžeschi poſkacžowacž.

* * *
Róždeho dželo je něčeje dželo.

* * *
Kuf ſoſdže je pſchepoſdže.

Daliſche dobrovolne darž ſa wbohe armeniſke ſyrotu:

Psches kníjeſa fararja Rádu darjeſche:

Sberka psches S. w R.	7 hr. 10 np.
= M. w B.	50 = =
= D. w W.	30 = =
Fararzej do ruky	10 = 90 =
M. ſ Žyžez	4 = =

Hromadže: 104 hr. — np.

Bóh žohnuiſ darž a daricželow!

W mjenje wbohich ſyrotow praji wutrobiu džaf

Gólež, redaktor.